

Tikai divas nedēļas palikušas līdz 6. oktobrim, kad dosimies vēlēties. Saeimu un mums nāksies atlasīt vienu īsto sarakstu starp visiem 16, kas iesniegti. Kā izraudzīt tos politikus, kuri patiešām ir gatavi strādāt Latvijas labā, nevis domāt par savtīgām interesēm? Vai izvēloties ķerties pie priekšvēlēšanu programmu un kandidātu biogrāfiju lasīšanas? Varbūt mēģināt atcerēties, ko katra partija solījusi un ko darījusi iepriekšējos gados? Uzticēties reklāmām? Šoreiz uz sarunu aicinājām gan tos, kuriem šīs būs viņu dzīvē pirmās vēlēšanas, gan tos, kuri garajā mūžā pieredzējuši ļoti daudz ko.

Balsot jāiet, tikai grūti izlemēt, par ko

Salacgrīvas vidusskolas 12. klasē mācās 11 jauniešu. Tikos ar astoņiem no viņiem. Visi ir jau pilngadīgi un 6. oktobrī dosies balsot. Par to, ka vēlēšanās jāpiedalās, šaubu nav nevienam. Jāiet. Kāpēc? – *Lai kaut kas valstī mainītos*, – skan atbilde. – *Ja tik daudz cilvēku pamet Latviju, tā tad kaut kas īsti kārtībā nav*, – pamato jaunieši. – *Darbu jau arī šeit var dabūt, bet alga nav pietiekama*. Vai arī paši būtu gatavi doties laimes meklējumos uz svešām zemēm? Varbūt, taču drīzāk nevis strādāt, bet mācīties, iegūt citādāku pieredzi. Taču pagaidām visi vēl sēž skolas solā un domā arī par vēlēšanām, kaut jaunībā daudz kas cits, bez šaubām, šķiet saistošāks.

Pagaidām neviens no sarunbiedriem vēl nav skaidri izraudzījies, par ko balsot. – *Apmēram doma ir, par kuru sarakstu balsot, bet 100% izlēmis vēl neesmu*, – teic Kristers Briedis, un arī pārīs meiteņu piebalso – *Īstā izvēle vēl priekšā*. Simpātijas pret vienu vai otru partiju lielākoties ietekmē TV raidījumi, arī apkārt dzirdētie viedokļi. Taču uzmanīgās reklāmas drīzāk noskaņo pretēji. Par pasākumiem, kuros deputātu kandidāti būtu tikušies ar iedzīvotājiem Salacgrīvā, sarunbiedri neko nav dzirdējuši. Vien pilsētas svētkos manījuši, ka politiķi grozās, piedāvā savas avīzes un bukletus. – *Nē, nē, klāt negājām un neko nejautājām*, – atvairās jaunieši. Arī partiju programmas Centrālās vēlēšanu komisijas mājaslapā pagaidām nav lasījuši. Pārāk pārliecināti gan skolēni nav, ka pirms vēlēšanām tās izlasīs. Varbūt... Protams, par to, kā notiek balsošana, tiek runāts arī politikas stundās, tomēr šoreiz skolotāji nebūs tie, kuri ieteiks,

Uzmini 13. Saeimas sastāvu!

Politiskie eksperti apgalvo, ka nākamās Saeimas sastāvu šobrīd ir neiespējami prognozēt. Varot būt dažādi pārsteigumi, turklāt aptaujas liecina, ka joprojām ļoti liels ir pagaidām neizlēmumu un svārstīgo vēlētajū skaits. Ja lietišķas prognozes neviens neņemas izteikt, atliek minēt. Tāpēc aicinām *Ausekļa* lasītājus piedalīties minēšanā, kuras partijas iekļūs Saeimā un cik vietu tās iegūs. Tā tad gaidām jūsu atbildes. Varat sūtīt uz e-pastu laila@auseklis.lv vai pa pastu uz redakcijas adresi: Jūras iela 6, Limbaži, LV-4001. Protams, norādi arī savu vārdu, uzvārdu un telefona numuru. Vēstules gaidām līdz 5. oktobrim (pasta zīmogs). Veiksmīgākajam minētājam, kura variants būs iespējami precīzāks, tiks balva.

kuru sarakstu izvēlēties un kuram kandidātam pievilkt plusiņu. Kādam vajadzētu būt Saeimas deputātam? – *Godīgam*, – acumirkli atsaucas Kristers, un visi nezin kāpēc iesmejas. – *To, ko politiķis sola, viņam arī būtu jāpilda. Tikai tā jau īsti nenotiek*, – Salacgrīvas divpadsmitklasnieki ir diezgan skeptiski. – *Mēs jau nezinām visu informāciju par kandidātiem. Šobrīd ikviens cenšas sevi parādīt no labākās puses. Grūti saprast, kurš melo un kurš ir patiess. Nezinām, kam uzticēties*, – spriež Justīne Jamonte. Savukārt Evelīna Jirgensone piebilst, ka katrai partijai tomēr ir savi plusi un savi mīnusi, tāpat katram kandidātam, atliek tikai papētīt faktus par viņiem. Uz jautājumu, vai paši jaunieši nākotnē būtu gatavi iesaistīties politikā un varbūt pat kandidēt vēlēšanās, šobrīd visi skaļi atbild: – *Nē!*

Arī vēlētajiem jābūt atbildīgiem

Latvijas Politiski represēto apvienības Limbažu nodaļas valdes pārstāves Rita Garklāva, Astra Tomšone, Ilga Maurīte, Daina Medne, Jekaterina Liepiņa un Valda Raituma gluži tāpat kā Salacgrīvas jaunieši nešaubās, ka Saeimas vēlēšanās jāpiedalās. Noteikti! D. Medne uz vēlēšanu iecirkni dosies ar domu, ka jāmaina valdība, un viņa jau gandrīz izlēmusi, par ko balsot. Par partijām, kas līdz šim nav bijušas pie varas. A. Tomšone nepieciešamību piedalīties vēlēšanās pamato īsi: – *Tas ir mūsu pienākums, lai virsroku Latvijā nedabūtu spēki, kas nav tai labvēlīgi*. Viņa arī uzsver, ka represētie lielākoties izvēlas nacionālos spēkus. J. Liepiņa emocionāli piebilst: – *Iešu balsot, jo negribu vēlreiz braukt uz Sibīriju*. Nodaļas priekšsēdētāja R. Garklāva atzīst, ka nesaprot tos cilvē-

Mūsu izvēle Saeimas vēlēšanās

Materiāls tapis sadarbībā ar Valsts reģionālās attīstības aģentūru

Valsts reģionālās attīstības aģentūra

Salacgrīvas vidusskolas divpadsmitklasnieki, jautāti, vai piedalīsies Saeimas vēlēšanās, acumirkli paceļ rokas: – Jā!

kus, kuri izturas vienaldzīgi, sakot *es tāpat neko nevaru ietekmēt* vai arī – *valsts man neko nedod, tāpēc nebalsošu*. – *Padomju gados mums bija piespiedu kārtā jāpiedalās vēlēšanās, tagad mums ir brīvība un demokrātija. Taču tā nav visatļautība, brīvība nozīmē arī atbildību. Pašiem jārikojas, nevis tikai jāgaida pabalstus no valsts*.

Sirmās kundzes atceras arī vēlēšanas izsūtījumā Sibīrijā. Brigadieris no rīta izjāja cauri ciemam, saucot: – *Davaite, vstavaite golo-sovatj! (celieties balsot!)*. Atmiņā arī padomju gadi, par kuriem tagad var ironizēt, ka vienmēr balsošanā piedalījās 99,9% iedzīvotāju, bet dažkārt pat 101%. Diemžēl arī tagad brīvajā Latvijā piedzīvota gan vilšanās partijās, kuru solītajam noticēts, gan kauns par līdzcivēkiem, kuru balsi var nopirkt par banānu. Par situāciju pirms 13. Saeimas vēlēšanām A. Tomšone teic: – *Slikti, ka ir tik daudz partiju, un visas lielās, cenšoties cita citu pārspēt. Viens sola, ka palielinās algas un pensijas, otrs uzreiz gatavs dot vēl vairāk. Tikai nepasaka, kur tos līdzekļus dabūs un kā solīto plāno izpildīt*. D. Medne gan iebilst, ka ir arī partijas, kas runā konkrēti. Tomēr visas ir vienprātis, ka vēlētais var apjukt, nesaprotot, kurš tikai sola, bet kurš gatavs arī skaistos plānus īstenot. – *Parasti gan starp solīto un izdarīto ir tūkstošiem kilometru*, – secina V. Raituma, bet I. Maurīte uzsver, ka tāpēc būtiski izvērtēt, ko kandidāti paveikuši līdz šim. J. Liepiņa spriež, ka pazīstamas parasti ir sarakstu lokomotīves. – *Tās ir spēcīgas, bet viņām piekabina tukšus vagonus – cilvēkus, par kuriem neko nezinām*.

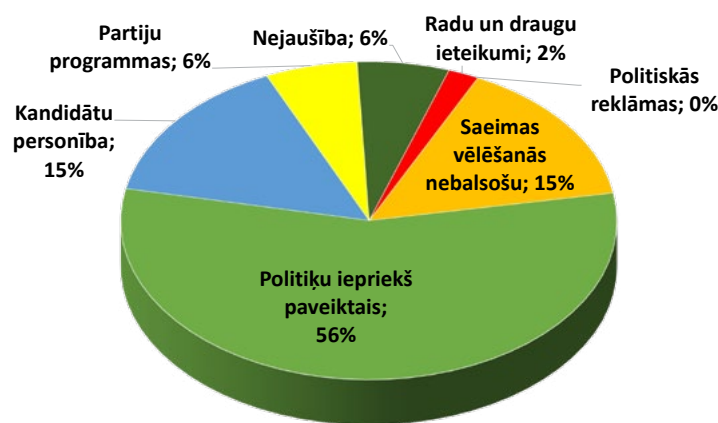
Kādiem pēc represēto domām vajadzētu būt Saeimas deputā-

Kur meklēt ziņas par deputātu kandidātiem?

- Centrālās vēlēšanu komisijas mājaslapā www.cvk.lv var atrast datus par visiem, kuri kandidē uz 13 Saeimu. Viņu ir daudz – 1461. No šī pulka jaunākajam ir 21 gads, vecākajam – 88 gadi. 1160 kandidāti ir ar augstāko izglītību, septiņi – ar pamata, bet pārējie – ar vidējo. Par katru publicēti ne tikai dati, kad dzimis, kur dzīvo, kāda izglītība, bet arī ziņas par darbavietu, nekustamo īpašumu, transporta līdzekļiem, kas kandidātam pieder.
- Noderīgas ziņas, domājot, par ko balsot, var atrast Saeimas deputātu reputācijas datu bāzē deputatuzdelnas.lv. Tur apkopoti fakti par politiķu biogrāfiju, reputāciju, balsojumiem, finansēm un ētiku. Tiesa, tā ir informācija tikai par pašreizējiem Saeimas deputātiem.
- Valsts ieņēmumu dienesta publiskajā datubāzē var pameklēt informāciju par tiem kandidātiem, kuri ir valsts amatpersonas un ik gadu iesniedz amatpersonas deklarācijas. Uzzināsim, cik katrs ir turīgs.

Lasītāju aptauja *Ausekļa* mājaslapā

Kas visvairāk ietekmē jūsu izvēli Saeimas vēlēšanās?

tiem? – *Tādiem, kuri zina un izprot, kā dzīvo parasti cilvēki. Lai nolaižas līdz mūsu līmenim un mēģina izdzīvot ar 200 eiro mēnesī!* – atbild A. Tomšone. Savukārt R. Garklāva piebilst, ka deputāts nekādā ziņā nedrīkstētu būt tikai ar pamatskolas izglītību. Tāpat lai mūziķi un aktieri mūs priecē savā jomā, savukārt parlamentam, kur jāleņķ par valsts attīstību, piemērotāki ir ekonomisti, juristi, lauksaimnieki, speciālisti, kuri pārzina tautsaimniecību. – *Nevaru pieņemt tos politiķus,*

kuri nepārtraukti maina partijas. Un arī cilvēkiem, kuriem jau pāri 70, 80 gadiem, diez vai vairs vajadzētu kandidēt. Jābūt jauniem cilvēkiem ar šodienīgu skatījumu, – savu viedokli skaidro represēto nodaļas priekšsēdētāja. Tiesa, visus jaunus, kuri līdz šim nav strādājuši Saeimā, arī nebūtu prāta darbs vēlēties. Kamēr iestrādāsies, paies visi četri gadi. Tā tad jābūt līdzsvaram starp jaunajiem un pieredzējušajiem.

Lappusi sagatavoja Laila PAEGLE